

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ
МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*XV Міжнародної науково-
практичної конференції
молодих вчених, курсантів
та студентів*

**ПРОБЛЕМИ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Львів – 2020

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р с.-г. наук **Кузик А.Д.** – головний редактор

д-р техн. наук **Гащук П.М.**

д-р техн. наук **Гуліда Е.М.**

д-р техн. наук **Зачко О.Б.**

д-р техн. наук **Ковалишин В.В.**

д-р психол. наук **Кривопишина О.А.**

д-р фіз.-мат. наук **Стародуб Ю.П.**

д-р фіз.-мат. наук **Тацій Р.М.**

канд. техн. наук **Башинський О.І.**

канд. техн. наук **Горностай О.Б.**

канд. техн. наук **Ємельяненко С.О.**

канд. геол. наук **Карабин В.В.**

канд. техн. наук **Кирилів Я.Б.**

канд. істор. наук **Лаврецький Р.В.**

канд. фіз.-мат. наук **Меньшикова О.В.**

канд. техн. наук **Пархоменко Р.В.**

канд. екон. наук **Повстин О.В.**

канд. техн. наук **Ренкас А.Г.**

канд. техн. наук **Рудик Ю.І.**

канд. психол. наук **Слободяник В.І.**

ОРГАНІЗАТОР ТА ВИДАВЕЦЬ Технічний редактор, комп'ютерна верстка Друк на різнографі Відповідальний за друк АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Контактні телефони:	Львівський державний університет безпеки життєдіяльності Климус М.В. Климус М.В. Фльорко М.Я. ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007 (032) 233-24-79, тел/факс 233-00-88
	Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності: Зб. наук. праць XV Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вче- них, курсантів та студентів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2020. – 494 с. Збірник сформовано за науковими матеріалами XV Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, курсантів та студентів «Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності». Збірник містить матеріали таких тематичних секцій: ▪ Пожежна та техногенна безпека; ▪ Організаційно-правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності; ▪ Організація проведення аварійно-рятувальних робіт та гасіння пожеж; ▪ Екологічні аспекти безпеки життєдіяльності; ▪ Інформаційні технології у безпеці життєдіяльності; ▪ Управління проектами та програмами у безпеці життєдіяльності; ▪ Промислова безпека та охорона праці; ▪ Природничо-наукові аспекти безпеки життєдіяльності; ▪ Соціальні, психолого-педагогічні аспекти та гуманітарні засади безпеки життєдіяльності; ▪ Цивільний захист. © ЛДУ БЖД, 2020
Здано в набір 04.03.2020. Підписано до друку 23.03.2020. Формат 60х84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 29,75. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 100 прим. Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007. ldubzh.lviv@mns.gov.ua	За точність наведених фактів, економіко- статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомен- довані до відкритої публікації, відповіда- льність несуть автори опублікованих ма- теріалів. При передрукуванні матеріа- лів посилання на збірник обов'язкове.

ЛІТЕРАТУРА

1. Л.П. Керб. Аналіз і профілактика профзахворювань та виробничого травматизму. [Електронний ресурс] - Доступний з <http://studentbooks.com.ua/content/view/541/76/1/1/>
2. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник. 5-е вид. / За ред. М.П. Гандзюка. - К.: Каравела, 2011. - 384 с.

УДК 349.24

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ МОЛОДІ В УКРАЇНІ

Нікітчина А.О., Жукова Т.О.

*Лисюк В.М., к.т.н., доц., Фесенко О.О., к.т.н., доц.,
Одеська національна академія харчових технологій*

Згідно ст. 1 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» до категорії «молодь» відносять громадян України віком від 14 до 35 ро-ків [1]. 85,7% молоді в Україні є найманими працівниками. Понад 17,4% студентів і учнів працюють. Збереження здоров'я молоді означає взагалі збереження генофонду будь-якої країни. А створення безпечних умов праці, тобто охорона праці молодих працівників, повинно бути однією із основних складових державних соціальних програм.

Ризик виникнення виробничих травм серед молодих працівників зумовлений відсутністю достатнього досвіду, знань та навичок; нехтуванням власною безпекою та іноді зайвою самовпевненістю у своїх можливостях. У зв'язку з тим, що зазвичай молоді працівники не мають високої професійної кваліфікації й досвіду роботи, вони частіше працевлаштовуються на тимчасові посади початкового рівня, низькооплачувані, з ненормованим терміном робочого часу та іноді в небезпечних умовах. Відсутність гарантії стабільності вимушує змінювати місце роботи, а це тільки підвищує ризики травмувань із-за неможливості оволодіти в достатній мірі професійними навиками стосовно безпеки праці.

Окрім того, на сьогодні треба враховувати й те, що значна кількість молоді працює в неформальній економіці, де вони не мають належного соціального захисту й в певній мірі не виконується захист від небезпечних та шкідливих виробничих факторів. Сільське господарство, будівництво, сфера послуг – основні сектори економіки, в яких молодь часом працює в умовах небезпек та ризиків для власного здоров'я та життя.

Вирішення проблем виробничого травматизму та профзахворювань потребує, по-перше, вдосконалення законодавчих норм щодо охорони праці молоді, а, по-друге, додержання цих норм на всіх робочих місцях й розуміння працюючою молоддю своїх прав та обов'язків щодо безпечних та здорових умов власної праці

Кожен роботодавець зобов'язаний забезпечити для працюючої молоді безпечні й нешкідливі умови праці. Роботодавець повинен організовувати проведення інструктажів, навчання й перевірку знань з охорони праці, а також проходження медичних оглядів. Так усі особи молодше 18 років приймаються на роботу лише після попереднього медичного огляду і в подальшому, до досягнення ними 21 року, щороку підлягають обов'язковому медичному оглядові за рахунок підприємства (ст.191 КЗпП) [2]. На кожному підприємстві (організації) має вестися спеціальний облік працівників, які не досягли 18 років (ст.189 КЗпП) [2].

Згідно діючого законодавства заборонено залучати неповнолітніх до виконання важких робіт та робіт із шкідливими або небезпечними умовами праці, підземних робіт, нічних, надурочних та робіт у вихідні дні. Їм не можна підіймати й переміщувати речі, маса яких перевищує встановлені для цієї категорії працівників граничні норми (ст. 11 Закону «Про охорону праці»; ст. 21 Закону № 2402; ст. 190, 192, 193 КЗпП) [2,3]. Вони також користуються пільгами у сфері охорони праці, робочого часу, відпусток, порядку звільнення та деяких інших умов праці. (ст. 187, 194 - 199 КЗпП, ст. 21 Закону № 2402) [2,3].

Однією із суттєвих проблем можна визначити неофіційне наймання молоді, й неповнолітніх в тому числі, що є прямим порушенням законодавства. Перевірки контролюючих органів фіксують тіньове працевлаштування найчастіше у неформальному секторі. Більшість молоді, влаштовуючись на роботу, не знають про свої права та гарантії, й деякі несумлінні роботодавці цим користуються. Тому потрібна більш дієва система контролю та покарань для таких роботодавців.

Серед інших порушень найчастіше зустрічаються: відсутність на підприємствах (установах) спеціального обліку працівників, які не досягли 18 річного віку; серйозні порушення в нарахуваннях заробітної плати, в процедурах звільнення; не проходження неповнолітніми попереднього медичного огляду при прийнятті на роботу.

Покращити ситуацію щодо охорони праці молоді в Україні можливо за рахунок спільних зусиль державних органів, роботодавців, робітників старших вікових категорій, громадських організацій й, безперечно, самих молодих працівників. Необхідне: вдосконалення нормативно-правового механізму регулюванню відносин роботодавець – молодий робітник (до речі, новий Трудовий кодекс повинен зробити свій внесок у ці питання); організація процесів збору та аналізу достовірної інформації про умови

праці молоді з метою розробки ефективних заходів профілактики нещасних випадків; активне залучення молоді до співробітництва в галузі охорони праці; посилення навчальної, інформаційно-просвітницької роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: Закон України. – К., 1993. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
2. Кодекс законів про працю: Закон України. К., 1971. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
3. Про охорону дитинства: Закон України, 2001. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>

УДК 331.45:641

ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ

Окіпна С.В., Корнійчук К.В.

Неменуша С.М., канд. с.-г.н.

Одеська національна академія харчових технологій

Зкладами громадського харчування згідно [1] є: ресторан, бар, кафе, їдальня, закусочна, піцерія, кулінарія, кіоск тощо. Організуються центри з чималим спектром послуг - розважальні та спортивні установи, торгові центри з закладами харчування. Завантаження на роботі та ріст добробуту населення сприяють розвитку іншого виду послуг - доставки смачних обідів в офіси та на додому клієнтам.

Функціонування закладів громадського харчування неможливе без робітників і роботи кухні. Основні положення охорони праці для працівників закладів містяться у НПАОП 55.0-1.02.-96 [2]. Працівники, які займаються виробництвом, зберіганням і продажем харчових продуктів і продовольчої сировини, зобов'язані мати спеціальну професійну освіту, пройти спеціальне навчання з питань охорони праці та пожежної безпеки [3,4]. Велике значення для робітників має їх здоров'я. Адже хворі працівники можуть поширювати хвороби на відвідувачів закладу. Тому обов'язкове проходження попередніх (до прийняття на роботу) і періодичних медичних оглядів.

На підприємствах громадського харчування шкідливими виробничими чинниками, що впливають на працюючих є: метеорологічні умови, шум

Кіосов С.О. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДУ ВИЗНАЧЕННЯ УСЕРЕДНЕНОЇ ОЦІНКИ ЕКСПЕРТІВ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ПРОФЕСІЙНОГО РИЗИКУ	273
Ковалевська К.А. ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ОХОРОНИ ПРАЦІ	275
Коваленко А.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ТА ПРОХОДЖЕННЯ ВСТУПНОГО ІНСТРУКТАЖУ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	277
Кривицька Ю. О. ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАЦЕЗДАТНОСТІ В УМОВАХ ВПЛИВУ НА ПРАЦІВНИКІВ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ	279
Круков М. Д. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НАФТОГАЗОВОЇ ГАЛУЗІ	281
Лисенко В.В. ОКРЕМИ ПИТАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ	283
Лісова А.С. ОСОБЛИВОСТІ СЛУЖБИ ГІГІЄНИ ПРАЦІ В НІМЕЧЧИНІ ..	285
Небелюк В.І. ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ЗАХВОРЮВАНOSTІ ПРАЦІВНИКІВ ЛЬВІВСЬКОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ.....	287
Нікітчина А.О., Жукова Т.О. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ МОЛОДІ В УКРАЇНІ.....	289
Окіпна С.В., Корнійчук К.В. ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ	291
Олійніченко А.А. ВПЛИВ ЗАСОБІВ НАОЧНОЇ АГІТАЦІЇ НА МОТИВАЦІЮ ВЧИНКІВ ЛЮДИНИ	293
Педан А.А. ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕС-СИНДРОМ І ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ОХОРОНОЮ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКОЮ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ	295
Пикало В.М. НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН НА ЛЮДИНУ	297
Радюк Ю.В. ОЦІНКА НАПРУЖЕНОСТІ ПРАЦІ	299
Решетилова О. К. СПЕЦИФІКА ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ	301
Руй А. В. НАПРУЖЕНО-ДЕФОРМОВАНИЙ СТАН ТЕПЛОВИДІЛЯЮЧОГО ЕЛЕМЕНТА ЯДЕРНОГО РЕАКТОРА.....	303
Сінельнік Д. Б. НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ З ІНФЕКЦІЙНИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ ЛЮДЕЙ.....	307
Соловій А.О. ОСОБЛИВОСТІ РЕЖИМУ ПРАЦІ ТА ВІДПОЧИНКУ ПРИ ВИКОНАННІ ОДНОТИПНОЇ РОБОТИ.....	309
Тараба М.О. ВИКОРИСТАННЯ ДРОНІВ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	311
Тарасов В.Ю. О ВОЗМОЖНОСТИ КЛАССИФИКАЦИИ ОПАСНЫХ СВОЙСТВ ШАХТОПЛАСТОВ ПО ГЕНЕТИЧЕСКИМ И ТЕХНОЛОГИЧЕСКИМ ПОКАЗАТЕЛЯМ УГЛЕЙ.....	313
Токарєв О.О. ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ПРАЦІ В НІМЕЧЧИНІ ...	315